

Andragoški center Slovenije

120. Vključenosti odraslih v izobraževanje po različnih metodologijah

Eurostat objavlja kazalnike o vključenosti odraslih v formalno ali neformalno izobraževanje, ki upoštevajo različne metodologije, zato se vrednosti kazalnikov med seboj precej razlikujejo. V nadaljevanju prikazujemo različne kazalnike vključenosti odraslih v izobraževanje v Sloveniji in drugih državah EU.

Tabela 1: Vključenost odraslih (25-64 let) v formalno ali neformalno izobraževanje, v %

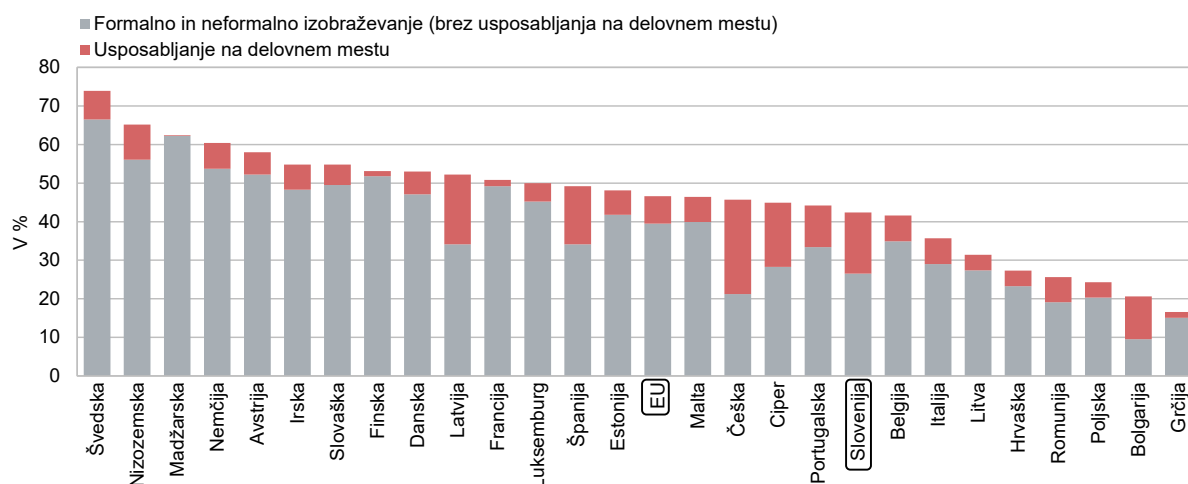
	Po UIO ¹ , v zadnjih 12. mesecih, 2022				Po ANP ² , v zadnjih 12. mesecih ³		Po ANP ² , v zadnjih štirih tednih ⁴		
	Z uspos. na delovnem mestu (1)	Brez uspos. na delovnem mestu (2)	Uspos. na delovnem mestu (3) = (1) - (2)	Priložnostno učenje	2022	2024	2022	2023	2024
EU	46,6	39,5	7,1	64,2	25,0	28,1	11,8	12,8	13,3
Avstrija	58,0	52,2	5,8	74,2	33,8	37,5	15,8	17,1	17,6
Belgija	41,6	34,9	6,7	43,9	21,5	35,5	10,3	11,1	14,9
Bolgarija	20,6	9,5	11,1	43,8	2,9	3,3	1,6	1,4	1,8
Ciper	44,9	28,3	16,6	92,9	25,3	29,0	10,5	11,0	11,2
Češka	45,7	21,2	24,5	58,0	24,0	32,4	9,4	9,9	10,8
Danska	53,0	47,1	5,9	63,5	49,1	54,9	27,9	30,5	31,2
Estonija	48,1	41,8	6,3	69,1	52,3	53,7	21,1	23,2	23,3
Finska	53,1	51,8	1,3	76,4	43,9	53,4	25,2	26,1	29,1
Francija	50,8	49,2	1,6	79,5	36,3	37,9	13,3	14,9	15,2
Grčija	16,6	15,1	1,5	27,7	5,6	8,4	3,5	3,4	4,4
Hrvaška	27,3	23,3	4,0	72,3	8,9	12,3	4,4	6,4	6,6
Irska	54,8	48,3	6,5	54,4	23,4	28,9	11,8	12,3	14,7
Italija	35,7	29,0	6,7	67,4	21,3	18,3	9,6	11,6	8,5
Latvija	52,2	34,1	18,1	63,7	20,7	27,5	9,7	10,7	11,0
Litva	31,4	27,4	4,0	61,3	19,5	24,7	8,5	10,7	9,8
Luksemburg	50,0	45,2	4,8	77,6	33,9	37,5	18,1	16,2	17,4

Madžarska	62,4	62,2	0,2	65,4	23,1	49,3	7,9	9,6	11,8
Malta	46,4	39,9	6,5	51,3	43,1	38,8	13,0	16,5	18,4
Nemčija	60,4	53,7	6,7	70,2	17,0	20,2	8,1	8,3	9,6
Nizozemska	65,2	56,1	9,1	73,2	45,4	45,3	26,4	26,4	26,5
Poljska	24,3	20,3	4,0	47,7	15,3	20,0	7,8	8,7	10,0
Portugalska	44,2	33,4	10,8	71,1	31,9	34,5	13,3	13,4	16,1
Romunija	25,6	19,1	6,5	50,9	9,6	14,4	5,4	6,7	8,9
Slovaška	54,8	49,5	5,3	70,7	44,1	40,2	12,8	10,5	12,8
Slovenija	42,4	26,5	15,9	74,1	36,2	40,3	22,3	19,9	23,1
Španija	49,2	34,1	15,1	53,5	27,6	29,7	15,2	15,8	16,0
Švedska	73,9	66,5	7,4	74,0	58,7	61,2	36,2	38,8	37,5

Vir: Eurostat (2025a, 2025b). Opomba: ¹ Statistično raziskovanje Učenje in izobraževanje odraslih (ang. Adult education Survey). ² Anketa o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu (ang. Labour Force Survey). ³ Kazalnik meri vključenost odraslih v formalno ali neformalno izobraževanje v zadnjih 12. mesecih in je objavljen na vsaki dve leti. ⁴ Kazalnik meri vključenost odraslih v formalno ali neformalno izobraževanje v zadnjih štirih tednih pred izvajanjem ankete. Vrednost kazalnika je izračunana na osnovi letnih povprečij četrletnih podatkov.

Eurostat je objavil kazalnike vključenosti odraslih v formalno ali neformalno izobraževanje po statističnem raziskovanju **Učenje in izobraževanje odraslih (UIO)**, ki se izvaja na vsakih 6 let, s primerjavo med podatki, ki vključujejo podatke o vključenosti v usposabljanje na delovnem mestu in podatki, ki usposabljanja na delovnem mestu ne vključujejo. Vrednosti kazalnikov se med seboj razlikujeta, prav tako tudi položaj Slovenije v EU.

Slika 1: Vključenost odraslih v formalno in neformalno izobraževanje ¹, 2022

Vir: Eurostat (2025b).

Opomba: ¹ Po statističnem raziskovanju Učenje in izobraževanje odraslih (UIO). Podatki so prikazani v Tabeli 1 (stolpci 1, 2 in 3).

Kazalnik vključenost odraslih vseživljenjsko učenje po statističnem raziskovanju Učenje in izobraževanje odraslih (UIO) meri vključenost odraslih v formalno in neformalno izobraževanje (tečaji, delavnice ali seminarji, inštrukcije/zasebne učne ure in usposabljanje na delovnem mestu) za potrebe dela, hobijev, prostočasnih idr. dejavnosti v zadnjih 12. mesecih. Vključenost odraslih v tovrstna izobraževanja se je med letoma 2016 in 2022 zmanjšala s 46,1 % (EU: 43,7 %) na 42,4 % in se je oddaljila od cilja

Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2022–2030 (ReNPIO22–30). Cilj resolucije je 66 % v letu 2030. Zaostajala je za povprečjem EU (Tabela 1), med članicami EU pa se je uvrstila na 19. mesto.

Po drugem kazalniku, ki upošteva podatke ankete Učenje in izobraževanje odraslih (UIO), se je vključenost odraslih v formalno ali neformalno izobraževanje (brez usposabljanja na delovnem mestu) zmanjšala s 40,3 % (EU: 37,4 %) v letu 2016 na 26,5 % (EU: 39,5 %) v letu 2022. Bila je med manjšimi v EU (Tabela 1) in je precej zaostajala za nacionalnim ciljem Evropskega stebra socialnih pravic¹ do leta 2030, ki ga je sprejela Slovenija, po katerem naj bi bilo vsako leto v izobraževanje vključenih vsaj 60 % odraslih.

Isti cilj kot Evropski steber socialnih pravic ima Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2022–2030, ki je kot izhodiščni podatek prav tako upoštevala podatek po anketi UIO (za Slovenijo 40,3 %), za izračun kazalnika v prihodnjih letih pa je določila **Anketo o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu (ANP)**, ki se izvaja na vsaki dve leti. Podatki po tej anketi se močno razlikujejo od podatkov po anketi UIO in kažejo, da se je vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje, ki meri vključenost odraslih v formalno ali neformalno izobraževanje (za potrebe dela in osebnostnega razvoja), v zadnjih 12. mesecih med letoma 2022 in 2024 povečala (na 40,3 %) in je bila po zadnjem merjenju večja kot v povprečju EU (28,1 %).

Po podatkih **Ankete o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu (ANP)** so na voljo tudi podatki o vključenosti odraslih (25–64 let) v vseživljenjsko učenje, ki meri vključenost odraslih v formalno ali neformalno izobraževanje v obdobju štirih tednov pred izvajanjem ankete. Potem ko se je leta vključenost v Sloveniji drugo leto zapored povečala, je prišlo leta 2023 ob zmanjšanju obsega izobraževalnih programov zaradi zaključevanja finančne perspektive evropske kohezijske politike do zmanjšanja vključenosti odraslih v vseživljenjsko učenje. Leta 2024, ko so se pričeli izvajati številni projekti iz finančne perspektive evropske kohezijske politike za obdobje 2021–2027, je sledilo ponovno povečanje vključenosti (na 23,1 %, EU: 13,3 %), ki je bila 6. največja v EU in je tretje leto zapored presegala cilj Strategije razvoja Slovenije do leta 2030 in cilj ReNPIO22–30. Ob tem je precej zaostajala za vodilnimi severnoevropskimi državami Švedsko, Dansko in Finsko.

Podobno kot v drugih državah EU so tudi v Sloveniji v vključenosti odraslih v vseživljenjsko učenje (v obdobju štirih tednov pred izvajanjem ankete) prisotne razlike glede na socialnoekonomske značilnosti. Pri ženskah je bila podobno to v preteklih letih, tudi leta 2024 večja kot pri moških (Tabela 2). Glede na starost je podobno kot v drugih državah EU najmanjša pri starejših, čeprav se je prav tako kot pri mlajših glede na leto 2023 povečala. Glede na izobrazbo se je najbolj povečala pri terciarno izobraženih, razlika v vključenosti med njimi in nizko izobraženimi se je tako še povečala in je bila leta 2024 največja med članicami EU. Vključenost oseb z oviranostjo je bila več kot dvakrat manjša kot pri osebah brez oviranosti, razlika med njimi pa je veliko večja kot v EU. Razlike so tudi znotraj skupine oseb z oviranostjo, izstopa nizka vključenost pri osebah z resno oviranostjo (6,7 %, EU: 6,3 %), pri osebah z zmerno oviranostjo je bila 13,4 % (EU: 13,7 %). Pri rojenih v tujini je bila vključenost v vseživljenjsko učenje veliko manjša kot pri rojenih v Sloveniji (poročajoči državi), v povprečju EU razlik praktično ni (Tabela 3).

¹ European Pillar of Social Rights.

Tabela 2: Vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje (po ANP¹), po spolu in starosti, 2024, v %

	Spol (25-64 let)		Starost (25-74 let)				
	Ženske	Moški	25-34 let	35-44 let	45-54 let	55-64 let	65-74 let
EU	14,5	12,1	20,9	13,9	11,7	7,9	3,8
Avstrija	19,4	15,9	28,1	18,9	15,1	9,5	3,8
Belgija	16,0	13,8	19,9	16,8	14,0	9,1	3,8
Bolgarija	1,9	1,7	5,7	1,5	0,7	0,6	n. p.
Ciper	11,6	10,8	14,5	12,4	10,7	6,2	2,8
Češka	11,6	10,1	14,8	11,5	10,2	7,0	1,5
Danska	36,6	26,0	39,9	28,6	30,2	25,6	23,3
Estonija	29,0	17,5	29,3	25,9	21,2	16,4	5,5
Finska	34,1	24,3	38,7	31,4	27,1	18,8	9,4
Francija	17,3	13,0	20,9	16,6	14,2	9,8	7,0
Grčija	4,6	4,2	11,2	4,0	2,6	1,3	0,2
Hrvaška	7,5	5,6	13,7	6,8	4,2	2,8	0,4
Irska	16,7	12,6	20,0	15,3	13,4	10,0	6,5
Italija	8,9	8,1	17,0	7,9	6,8	5,0	2,1
Latvija	13,5	8,4	15,4	12,5	10,0	7,1	2,4
Litva	11,8	7,7	12,7	11,7	9,5	5,5	2,7
Luksemburg	17,1	17,6	25,1	18,5	16,0	7,9	n. p.
Madžarska	13,1	10,4	14,3	11,6	12,6	8,4	1,6
Malta	18,1	18,7	25,9	19,1	15,1	7,7	3,2
Nemčija	10,1	9,2	19,6	8,9	6,9	4,4	1,3
Nizozemska	27,4	25,5	33,5	27,8	25,6	19,3	8,5
Poljska	10,8	9,2	14,5	11,2	9,0	4,9	1,9
Portugalska	17,2	14,9	22,9	18,2	15,6	9,3	3,5
Romunija	8,5	9,3	13,0	9,8	8,0	5,3	n. p.
Slovaška	12,6	13,0	16,3	13,8	12,6	8,3	1,2
Slovenija	25,7	20,6	33,4	26,5	21,8	13,9	8,9
Španija	17,7	14,3	26,0	17,2	14,3	8,8	4,1
Švedska	44,9	30,3	43,3	38,6	36,0	31,2	19,5

Vir: Eurostat (2025a). Opomba: ¹ Po Anketi o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu (ang. Labour Force Survey), ki meri vključenost odraslih v formalno ali neformalno izobraževanje v zadnjih štirih tednih pred izvajanjem ankete.

Tabela 3: Vključenost odraslih (25–64 let) v vseživljenjsko učenje (po ANP¹), po izobrazbi, statusu aktivnosti in državi rojstva, 2024, v %

	Izobrazba			Oviranost		Država rojstva	
	Nizka	Srednje-šolska	Terciarna	Oviranost	Brez oviranosti	Rojeni v poročajoči državi	Rojeni v tujini
EU	5,5	15,2	21,6	11,6	15,1	13,3	13,2
Avstrija	6,6	19,4	28,1	14,1	22,0	17,6	17,6
Belgija	6,3	16,7	22,6	14,2	21,6	14,8	15,3
Bolgarija	n. p.	2,0	2,7	n. p.	2,2	1,8	n. p.
Ciper	1,3	12,8	17,0	5,4	11,8	11,7	10,3
Češka	3,1	11,3	18,8	6,3	14,1	10,8	11,6
Danska	20,8	33,3	37,4	24,9	33,5	31,2	31,5
Estonija	10,7	24,8	33,1	18,3	24,5	23,5	21,6
Finska	20,5	30,1	34,9	29,3	33,1	28,2	35,0
Francija	5,8	17,0	22,8	12,2	18,6	15,6	12,8
Grčija	0,4	5,3	7,2	n. p.	6,3	4,6	1,9
Hrvaška	n. p.	7,3	14,5	2,4	7,1	6,8	4,8
Irska	4,7	15,9	19,3	14,9	18,1	13,3	17,7
Italija	2,3	11,6	18,3	5,3	8,7	9,2	4,9
Latvija	3,6	11,8	19,0	9,9	16,8	10,9	12,5
Litva	2,6	10,2	15,6	7,9	10,0	9,8	7,8
Luksemburg	7,0	19,5	22,6	14,1	18,6	16,3	17,9
Madžarska	4,7	12,7	19,5	4,5	12,9	11,8	12,4
Malta	7,4	23,2	27,8	12,3	19,8	17,0	20,4
Nemčija	4,8	10,6	14,6	7,7	11,8	9,8	9,2
Nizozemska	14,6	29,4	33,6	20,1	28,8	26,2	27,6
Poljska	3,4	10,3	17,5	5,2	10,4	9,9	14,7
Portugalska	6,6	22,0	28,1	10,4	17,1	15,5	19,1
Romunija	2,0	10,6	17,5	4,5	9,3	8,9	21,5
Slovaška	n. p.	13,5	21,9	6,6	13,8	12,8	n. p.
Slovenija	7,6	25,0	39,0	11,3	24,6	24,6	13,8
Španija	6,4	21,2	24,6	11,3	18,1	16,8	13,6
Švedska	25,5	39,1	45,7	30,5	39,0	38,3	35,3

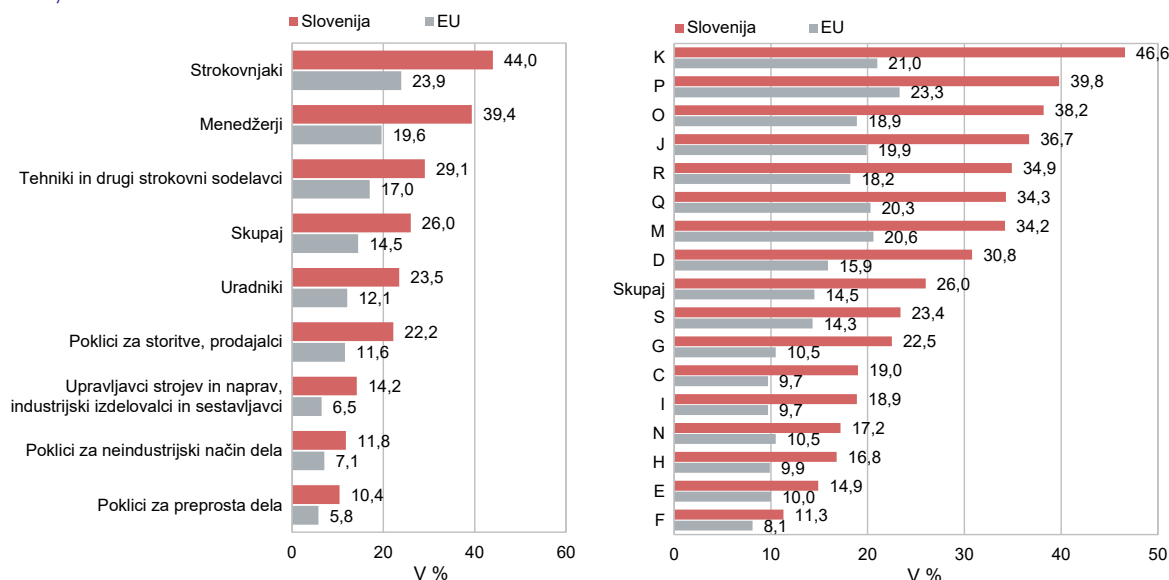
Vir: Eurostat (2025a). Opomba: ¹ Po Anketi o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu (ang. Labour Force Survey), ki meri vključenost odraslih v formalno ali neformalno izobraževanje v zadnjih štirih tednih pred izvajanjem ankete.

Pri vseh statusih aktivnosti (delovno aktivni, brezposelni in neaktivni (osebe, ki ne participirajo na trgu dela)) se je vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje leta 2024 povečala, največja je bila pri delovno aktivnih² (39,0 %), kjer je tudi najbolj presegala povprečje EU (14,0 %), pri brezposelnih je bila 19,1 % (EU: 15,3 %), najmanjša pa pri neaktivnih (11,5 %, EU: 9,6 %). Znotraj skupine zaposlenih, za katere so na voljo podatki, je bila v povprečju večja v dejavnostih in poklicih, kjer je večji delež terciarno

² Delovno aktivno prebivalstvo so zaposleni, samozaposleni, pomagajoči družinski člani in druge osebe, ki opravljajo delo.

izobraženih in manjša v tistih, kjer je večji delež nizko izobraženih. Glede na poklic je največja pri strokovnjakih, najmanjša pri zaposlenih s poklici za preprosta dela (Slika 2 levo), glede na dejavnost je največja pri zaposlenih v finančnih in zavarovalniških dejavnostih in najmanjša v gradbeništvu (Slika 2 desno). Glede na velikost podjetja je najmanjša v podjetjih z manj kot desetimi zaposlenimi.

Slika 2: Vključenost zaposlenih v vseživljenjsko učenje, po poklicih (levo) in dejavnostih (desno), po ANP¹, 2024, v %

Vir: Eurostat (2025a), Opombi: ¹ Po Anketi o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu, ki meri vključenost odraslih v formalno ali neformalno izobraževanje v zadnjih štirih tednih pred izvajanjem ankete. V sliki desno so prikazane dejavnosti: K–Finančne in zavarovalniške dejavnosti, P–izobraževanje, O–Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti, J–informacijske in komunikacijske dejavnosti, R–kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti, Q–zdravstvo in socialno varstvo, M–strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, D–oskrba z električno energijo, plinom in paro, S–druge dejavnosti, G–trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil, C–predelovalne dejavnosti, I–gostinstvo, N–druge raznovrstne poslovne dejavnosti, H–promet in skladiščenje, E–oskrba z vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja in F–gradbeništvo.

Anketa Učenje in izobraževanje (UIO) omogoča tudi pridobivanje podatkov o vključenosti odraslih v priložnostno učenje, ki vključuje manj organizirane učne aktivnosti, npr. inštrukcije oziroma deljenje znanja, ki jih nudi znanec, sorodnik ali sodelavec, obiske kulturnih, naravnih, zgodovinskih znamenitosti, samoizobraževanje s pomočjo medijev, računalnika, pametnega telefona, TV, obiske učnih centrov, knjižnic ipd. Čeprav v Sloveniji cilja glede vključenosti odraslih v priložnostno učenje strateški dokumenti ne vključujejo, je pomemben del učenja skozi vse življenje, ki ponuja številne priložnosti za razvoj veščin v delovnih okoljih in v prostem času. V Sloveniji se je vključenost odraslih v priložnostno učenje povečala s 66,0 % (EU: 59,5 %) v letu 2016 na 74,1 % v letu 2022 (EU: 64,2 %). Veliko odraslih se samoizobražuje s pomočjo elektronskih naprav (64,9 %, EU: 53,2 %), premalo pa so izkoriščane možnosti za samoizobraževanje z organiziranimi obiski kulturnih ustanov, na ta način se je učilo le 6,9 % odraslih (EU: 15,4 %). Prav tako pa tudi priložnosti za učenje v učnih centrih (vključno s knjižnicami), ki jih je obiskalo 7,5 % odraslih (EU: 8,4 %).

Viri:

Eurostat (2025a). Podatkovna baza. Luxemburg: Eurostat. Pridobljeno na: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

Eurostat (2025b). Library. Methodological Information. Adult learning statistics. Adult Education Survey (AES). Pridobljeno na: <https://circabc.europa.eu/ui/group/d14c857a-601d-438a-b878-4b4cebd0e10f/library/c5a8b987-1e37-44d7-a20e-2c50d6101d27/details>

Kontaktna oseba za področje: Tanja Čelebič, UMAR, tanja.celebic@gov.si

Informacijo pripravila: Tanja Čelebič, UMAR, tanja.celebic@gov.si